

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 509/2022-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokát Ivor, s. r. o., Mojzírova 6, Púchov, IČO: 44 578 946, v mene ktorej koná advokát Mgr. Peter Ivor, proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 9 Cpr 1/2016-490 z 2. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. septembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový dohovor“) uznesením Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 9 Cpr 1/2016-490 z 2. júna 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že na okresnom súde bolo pod sp. zn. 9 Cpr 1/2016 vedené konanie o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a priznania náhrady mzdy. Sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení žalobkyne. Okresný súd rozsudkom č. k. 9 Cpr 1/2016-267 z 18. februára 2019 rozhodol tak, že okamžité skončenie pracovného pomeru sťažovateľky je neplatné (výrok I), a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II). Okresný súd vo výroku III priznal sťažovateľke nárok na náhradu mzdy celkom

v sume 24 882,97 eur s úrokom z omeškania, výrokom IV vo zvyšku žalobu zamietol (sťažovateľka uplatňovala nárok v sume 38 766,67 eur, pozn.) a napokon výrokom V nárok na náhradu trov konania v otázke náhrady mzdy žiadnej zo sporových strán nepriznal.

3. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 6 CoPr 4/2019-393 z 22. júla 2020 rozsudok okresného súdu vo výrokoch I a II potvrdil. Výrok o náhrade trov konania v časti žaloby o priznaní náhrady mzdy krajský súd zmenil tak, že sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34,22 % a tiež jej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Z uvedeného teda vyplýva, že sťažovateľke bol priznaný nárok na náhradu trov konania vo veci neplatnosti skončenia pracovného pomeru v rozsahu 100 %, vo veci priznania náhrady mzdy v rozsahu 34,22 % a vo veci odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Okresný súd prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka rozhodol v poradí prvým uznesením č. k. 9 Cpr 1/2016 z 25. júna 2021 tak, že trovy konania, ktoré mal žalovaný sťažovateľke zaplatiť, vyčíslil na sumu 9 287,19 eur. Po podaní sťažnosti rozhodol okresný súd uznesením č. k. 9 Cpr 1/2016 z 24. novembra 2021 tak, že prvé uznesenie vyššieho súdneho úradníka zrušil a vrátil vyššiemu súdnemu úradníkovi na nové rozhodnutie.

5. Vyšší súdny úradník v poradí druhým uznesením č. k. 9 Cpr 1/2016 z 25. januára 2022 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť sťažovateľke sumu 3 149,96 eur. Sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu sťažnosť, o ktorej rozhodol sudca okresného súdu napadnutým uznesením tak, že druhé uznesenie vyššieho súdneho úradníka zmenil a trovy konania vyčíslil na sumu 3 351,49 eur.

Sťažovateľka v sťažnosti proti druhému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka namietala, že pokiaľ v jej prípade bol aplikovaný § 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“), išlo o nesprávny postup. Toto tvrdenie odôvodňovala tým, že v konaní o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru mala nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, v prípade priznania nároku na náhradu mzdy v rozsahu 34,22 % a v odvolacom konaní mala priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Keďže išlo o samostatne priznané nároky, mali byť trovy konania počítané pre každý priznaný nárok a každú časť konania jednotlivo. V prípade výpočtu trov odvolacieho konania mala byť základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby počítaná zo sumy 26 015,65 eura a takto určená by bola v sume 419,94 eur. Sťažovateľka nesúhlasila s tým, že za konkrétne právne úkony (porady s klientom, podania a pod.) jej nebola priznaná náhrada trov. Na záver sťažovateľka vyčíslila výšku trov konania, ktoré jej mali byť priznané v sume 11 203,21 eur.

6. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na zrušujúce uznesenie č. k. 9 Cpr 1/2016 z 24. novembra 2021, ktorým bolo prvé uznesenie vyššieho súdneho úradníka zrušené a vrátené na nové konanie. Zo zrušujúceho uznesenia vyplývalo, že sťažovateľka ako žalobkyňa uplatnila na súde dva nároky, pričom ide o objektívnu kumuláciu viacerých žalôb

do jedného konania. V súvislosti s aplikáciou § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. okresný súd uviedol, že aj ak bola strana sporu, ktorá si uplatnila v jednom konaní dva nároky, úspešná v rozsahu 100 % a v rozsahu 34,22 %, nič nebráni aplikovaniu § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. pri určení odmeny právneho zástupcu tejto úspešnej strany. Okresný súd aj v ústavnou sťažnosťou napadnutom uznesení na tomto už skôr uvedenom závere zotrval (body 10 a 11 napadnutého uznesenia). Okresný súd v prípade priznania vyššej náhrady odmeny za úkon právnej služby (písomné podanie vo veci z 5. marca 2019), než aká sťažovateľke patrila, (suma 419,94 eur namiesto sumy 524,70 eur) postupoval v zmysle zásady *reformatio in peius* a túto ponechal bez zmeny. Rovnako okresný súd postupoval aj v časti, v ktorej uznesením vyššieho súdneho úradníka bola nesprávne priznaná náhrada za účasť na pojednávaní 30. júna 2016, na ktorom nedošlo k meritórnemu prejednaniu veci, a teda odmena mala zodpovedať sume 48,24 eur, a nie sume, ako bola priznaná, teda sume 192,95 eur.

Pokiaľ išlo o nepriznanie náhrady za konkrétne úkony právnej služby – písomné podania protistrane 11. apríla 2016 a 2. júna 2016, okresný súd sa stotožnil s odôvodnením vyššieho súdneho úradníka a navyše, odkázal aj na rozhodnutia ústavného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. IV. ÚS 536/2020, II. ÚS 567/2021 a III. ÚS 65/2022, ako i na iné rozhodnutia všeobecných súdov a uzavrel, že tieto úkony boli vykonané pred začatím konania na súde prvej inštancie, teda náhrada trov za tieto úkony sťažovateľke nepatrí.

Aj v prípade ďalších úkonov, ktoré sťažovateľka namietala, sa okresný súd stotožnil so záverom vyššieho súdneho úradníka o nepriznaní náhrady trov z dôvodu, že neboli účelné. Odôvodnenie neúčelnosti týchto podaní okresný súd rozvinul najmä v bodoch 20 – 23 odôvodnenia napadnutého uznesenia. Vo vzťahu k uplatňovanej náhrade za úkon porady s klientom okresný súd v podstatnom uviedol: „*Hoci úkon právnej služby - ďalšia porada alebo rokovanie s klientom - je uvedený v zozname úkonov, za ktoré má advokát nárok na odmenu, samotná táto skutočnosť neznamena, že súd musí pri rozhodovaní o náhrade trov strane odmenu za tento úkon právnej služby automaticky priznať... Žalobkyňa si vyúčtovala celkovo 13 úkonov právnej služby, tzv. ďalšia porada s klientom. Súd považuje za potrebné poukázať na to, že advokáti spravidla zastupujú osoby bez právnického vzdelania, to však neznamena, že všetky úkony právnej služby vykonané advokátom (hoci aj na žiadosť klienta), možno považovať za účelné a odôvodnené. Porada s klientom nemá slúžiť na to, aby na nej advokát prezentoval klientovi svoje právne názory, resp. na ktorej advokát klientovi poskytne informácie o tom, čo sa ďalej v konaní bude diať, a to z dôvodu, že porada je potrebná práve a iba vtedy, ak sa jej vykonanie relevantným spôsobom odrazí v ďalšom konaní. Len informovanie klienta o ďalšom postupe však zjavne nemá potenciál odraziť sa v ďalšom konaní a takéto porady pre účely priznania náhrady trov konania je potrebné vyhodnotiť ako neúčelné.*“

Pokiaľ sťažovateľka v súvislosti s náhradou trov konania za úkon porady s klientom poukazovala na to, že konanie trvalo viac ako 4 roky a svedkovia dynamicky menili svoje výpovede, okresný súd reagoval: „... v konaní síce bolo vypočutých 9 svedkov, všetci boli však vypočutí len jedenkrát a na jednom pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 02.08.2016, na ktorom bol aj vyhlásený prvý rozsudok. Po zrušení tohto rozsudku boli vykonané 3 pojednávania, na ktorých však už neboli vypočutí žiadni svedkovia, na jednom pojednávaní sa dokonca ani meritórne neprejednávala vec. Súd je toho názoru, že nebolo potrebné, aby za daného stavu veci právny zástupca vykonal so žalobkyňou toľké množstvo ďalších porad, ako si vyúčtoval (a vo vzťahu ku ktorým nebola zo strany súdu priznaná žalobkyňi náhrada). Nie je potrebné, a je to neúčelné, ak pred každým

jedným pojednávaním, resp. každým písomným podaním na súd uskutoční právny zástupca so svojim klientom ďalšiu poradu.“ Nepriznanie náhrady trov za jednotlivé porady okresný súd odôvodnil v bodoch 30 – 38 odôvodnenia napadnutého uznesenia.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka je presvedčená, že okresný súd nesprávne aplikoval § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., v dôsledku čoho došlo k nesprávnemu výpočtu výšky náhrady trov konania, a tým aj k porušeniu jej v ústavnej sťažnosti označených práv.

8. Sťažovateľka argumentuje, že vo veci určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru jej bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % samostatným výrokom. Pre túto časť konania bolo potrebné na účely stanovenia tarifnej odmeny vychádzať z § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Rovnako bolo potrebné postupovať aj pre časť o odvolaní.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia vo veci náhrady mzdy mala sťažovateľka nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34,22 % a pri určení základnej sadzby sa malo vychádzať z § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Obdobne sa malo postupovať aj pri výpočte trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní v časti týkajúcej sa náhrady mzdy, v ktorom ale mala sťažovateľka nárok v rozsahu 100 %.

Ako správny postup označila sťažovateľka súčet týchto štyroch jednotlivo vypočítaných súm, pre každú čiastkovú časť zvlášť. V tejto súvislosti v ústavnej sťažnosti sťažovateľka uviedla: *„Okresný súd Považská Bystrica mal aj o nároku na náhradu trov konania rozhodnúť vo vzťahu ku každému uplatňovanému nároku samostatne, a to pre prvostupňové aj odvolacie konanie, čo vylučuje použitie § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Odôvodnenie súdu v Uznesení so sp. zn. 9 Cpr/1/2016-467 zo dňa 24.11.2021, z ktorého vyššia súdna úradníčka následne vychádzala pri výpočte trov právneho zastúpenia a z ktorého vychádzal následne aj súd v Uznesení Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 02.06.2022... že nič nebráni aplikovaniu § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., neobstojí, nakoľko je neurčité, nedostatočné a v nadväznosti na vyššie uvedené rozhodnutie zo dňa 18.02.2019 arbitrárne a doslova absurdné.“*

9. Vo vzťahu k nepriznaniu odmeny za úkony právnej služby uskutočnené pred samotným podaním žaloby sťažovateľka vyjadrila presvedčenie, že táto odmena jej patrí, a poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 2 Cdo 81/2010, z ktorého vyplýva, že *„... oznámenie zamestnanca, že trvá na tom, aby ho zamestnávateľ (po neplatnom skončení pracovného pomeru) ďalej zamestnával môže nahradiť len taká žaloba, ktorou sa zamestnanec domáha nielen určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru, ale tiež náhrady mzdy v zmysle § 79 Zákonníka práce. Ak totiž neoznámia zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho ďalej zamestnával a žalobou na súde sa domáha len určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa bez náhrady mzdy titulom neplatného skončenia pracovného, netrvá na ďalšom zamestnávaní.“* Sťažovateľka napokon k úkonom uskutočneným pred podaním žaloby zhrnula, že *„ak bolo podanie protistrane zo dňa 11.04.2016 podmienku pre získanie aktívnej žalobnej legitímácie, bez splnenia ktorej by nebolo uvedené nároky možné s úspechom uplatniť“*

na súde, jedná sa jednoznačne o písomné podanie protistrane týkajúce sa veci samej a za takýto úkon musí byť právnenému zástupcovi žalobkyne priznaná odmena.“

10. Pokiaľ išlo o nepriznanie náhrady za jednotlivé porady a niektoré písomné vyjadrenia, sťažovateľka predniesla totožnú argumentáciu ako v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka (napr. náročné a dlhé konanie, reakcie na výpovede či na výzvy súdu a pod.) a zotrvala na tom, že všetky porady s klientom, ako i písomné vyjadrenia boli odôvodnené a účelné.

11. Vo vzťahu k trovám odvolacieho konania sťažovateľka považovala postup okresného súdu za nesprávny, pokiaľ tarifnú odmenu za časť náhrady mzdy počítal z uplatnenej sumy 38 766,67 eur, a nie zo sumy uplatnenej v odvolacom konaní (suma 26 015,65 eur).

12. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti tiež prezentovala spôsob výpočtu náhrady trov konania, ktorý považuje za správny a ktorého výsledok predstavuje sumu 11 023,21 eur.

V závere sťažovateľka uviedla: „Súd sa vôbec nevysporiadal s odôvodnenými oprávnenými námietkami na strane sťažovateľa ako žalobcu v jeho vyčíslení trov konania a sťažnosti proti predchádzajúcemu uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom, napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu princípu právnej istoty, ktorý je založený na predvídateľnosti práva a súd sa výrazne odklonil od rozhodovacej praxe súdov vyššieho stupňa i Ústavného súdu SR, napr. od rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 CoPr 19/2014, rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 CoPr 3/2014 a rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 563/2022. Zároveň máme za to, že sa konajúci súd dopustil v konaní o určení výšky náhrady trov konania aj značných prietáhov v konaní, kedy právoplatne rozhodol o výške priznaných trov konania úspešnej žalobkyňi až po takmer 2 rokoch od právoplatného skončenia veci samej, pričom prvé neskôr zrušené uznesenie súdu o výške priznaných trov konania bolo vydané až 10 mesiacov po právoplatnom skončení veci samej, čím konajúci súd taktiež výrazne porušil základné práva a slobody...“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietanie porušenia základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny), práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru), ako i práv majetkového charakteru (čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu) napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie vyššieho súdneho úradníka o výške trov konania. Sťažovateľka predovšetkým nesúhlasí s aplikáciou § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ktorú považuje za nesprávnu.

III.1. K porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru:

14. Ústavnú sťažnosť v tejto časti je potrebné odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, III. ÚS 198/2020).

15. V súvislosti s predmetom konania, o ktorom rozhodoval okresný súd napadnutým uznesením, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej vo všeobecnosti platí, že spor o náhradu nákladov konania nedosahuje spravidla sám osebe intenzitu zakladajúcu porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citelne dotknúť. Z judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010, I. ÚS 134/2016) vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky nákladov konania, t. j. problematiky vedľajšej vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o nákladoch konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (rovnaké závery porov. napr. aj v IV. ÚS 248/08, II. ÚS 64/09, I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, z novšej judikatúry II. ÚS 153/2016, II. ÚS 681/2016, IV. ÚS 498/2018, II. ÚS 100/2020).

16. Pre intervenciu ústavného súdu je v takýchto prípadoch nevyhnutná zvýšená intenzita namietaného porušenia označených práv kolidujúca s podstatou a so zmyslom základných práv a slobôd.

17. Jadrom námietok sťažovateľky je nesúhlas s aplikáciou § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. pri výpočte náhrady trov konania v konaní o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a nároku na náhradu mzdy.

Podľa § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach.

Z citovaného ustanovenia potom vyplýva, že *«Pojem „vec“ má ekvivalenciu s pojmom „nárok“ a znamená takú samostatnosť vymáhateľného práva, ktorá môže fungovať v občianskom súdnom procese ako samostatný predmet. Ak dôjde k spojeniu dvoch alebo viacerých vecí (nárokov) v jednom konaní (tzv. objektívna kumulácia), tak to má za následok, že nedochádza k súčtu základných tarifných odmien za jednotlivé veci, ale k osobitnému právnu normou predpokladanému postupu obsiahnutému v tomto ustanovení, keď základná sadzba tarifnej odmeny*

určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou sa zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach.» (FIAČAN, I., KEREČMAN, P., HELLENBART, V., SEDLAČKO, F. a kol. Vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (advokátska tarifa). Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2015, s. 99.).

18. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia myšlienkovito prepojil otázku spôsobu určovania tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby pri spojení dvoch alebo viacerých vecí podľa § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. s otázkou spôsobu určovania pomeru úspechu strán konania vo veci vyznačujúcou sa objektívnou kumuláciou nárokov. Vzhľadom na to, že spory o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a priznania náhrady mzdy sú iste bežnou, a nie výnimočnou agendou všeobecných súdov, ústavný súd nevyklúča, že táto otázka výpočtu náhrady trov konania môže byť posudzovaná na úrovni všeobecných súdov rozdielne. Ústavný súd však považuje za potrebné zdôrazniť, že z ústavnoprávneho hľadiska odrážajúceho požiadavky základného práva na súdnu ochranu môžu v určitých prípadoch popri sebe obstať dokonca aj dve rozhodnutia všeobecného súdu vyhodnocujúce parciálnu procesnú otázku v obdobných skutkových okolnostiach úplne odlišne. Inými slovami, ľudskoprávna korektnosť rozhodnutia všeobecného súdu nemusí byť v každom prípade identifikovaná výlučne s jediným do úvahy prichádzajúcim riešením. Priestor na uplatnenie tohto názoru nadobúda osobitú šírku práve pri rozhodovaní otázok, ktoré meritórny spor skôr procesne dopĺňajú (napr. trovy konania), než by tvorili jeho materiálnu súčasť (m. m. II. ÚS 122/2020).

19. V danom prípade ústavný súd však považuje za relevantné, že (i) v označenom konaní bola predmetom napadnutého rozhodnutia výlučne otázka trov konania, t. j. išlo o otázku akcesorickú, ktorá priamo nesúvisela s konaním vo veci samej, (ii) námietky sťažovateľky sa obmedzujú len na bežnú polemiku s právnym názorom okresného súdu vo sfére podústavnej právnej regulácie, pričom sťažovateľka predkladá ústavnému súdu alternatívny pohľad na to, ako túto právnu úpravu správne interpretovať, ako aj to, že (iii) okresným súdom formulované právne závery sú vnútorne konzistentné (okresný súd ich nekombinuje s inými protichodnými úvahami) a spätne preskúmateľné. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd sa vysporiadal s každou jednotlivou námietkou sťažovateľky vo vzťahu ku každému jednotlivému úkonu podrobne a vyčerpávajúco.

20. Prieskumná činnosť ústavného súdu nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužíva sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom, a preto nie je jeho úlohou prehodnocovať správnosť právnych názorov všeobecného súdu, ku ktorým všeobecný súd dospel pri výklade podústavného práva, a to ani v prípade, ak by s takým rozhodnutím nesúhlasil.

21. Ústavný súd za týchto okolností nemá ústavne relevantný dôvod a ani oprávnenie, aby prehodnocoval právne závery okresného súdu a tieto následne podrobil ústavnoprávnej korekcii. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom uvedeným v napadnutom uznesení okresného

súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti tohto názoru a ani nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť názor okresného súdu svojím vlastným.

22. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie okresného súdu obsahuje dostatočný základ pre vyslovený skutkový a právny záver o priznanej výške trov konania a závery, ku ktorým okresný súd dospel, nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Rovnako nemožno dospieť ani k záveru, že výklad okresného súdu z ústavného hľadiska by bol neospravedlivo a neudržateľný v takej miere, aby mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľkou označených práv. Právne posúdenie sťažovateľkinej veci zo strany okresného súdu je ústavne akceptovateľné a nemá znaky svojvoľe alebo arbitrárnosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd neidentifikoval v záveroch formulovaných okresným súdom arbitrárnosť ani nedostatok odôvodnenia, ktoré by mohli signalizovať porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K porušeniu majetkových práv:

23. Dôsledkom napadnutého uznesenia okresného súdu (zo subjektívneho hľadiska) je stav, keď sťažovateľke je priznané právo na náhradu trov konania v nižšej sume, než v akej by jej podľa jej názoru patrilo. Vzhľadom na ústavnú udržateľnosť právnych záverov okresného súdu nemožno z objektívneho hľadiska uvedený právny stav považovať za porušenie práv majetkového charakteru podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu. Keďže je evidentné, že vyslovenie porušenia vlastníckych práv sťažovateľky bolo v okolnostiach danej veci podmienené zistením porušenia práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces, k čomu nedošlo, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd zastáva názor, že niet relevantnej spojitosti medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením označených práv sťažovateľky. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu